

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
www.ukie.gov.pl

Lobbing w Unii Europejskiej

Dr Małgorzata Molęda-Zdziech
ISM SGH,
Collegium Civitas

Warszawa, 3 października 2007

*Projekt realizowany przy wsparciu UKIE oraz
ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego*

Dlaczego warto lobbować w Brukseli?

- Decyzje podejmowane w Brukseli i Strasburgu wpływają na kształt około 80% ustaw narodowych państw członkowskich
- Lobbying jako otwarty dialog instytucji unijnych z grupami interesów

Lobbing w liczbach

- **ponad 2600 grup interesów** (baza CONECCS- organizacji europejskich społeczeństwa europejskiego) przy Komisji Europejskiej
- **ok. 5 tys.** zarejestrowanych przy Parlamencie Europejskim
- **Ogółem 15-18 tys. lobbystów**

Podstawy prawne współpracy instytucji wspólnotowych z grupami interesu:

- art. 118b Traktatu o Unii Europejskiej zdefiniował zasady współpracy organizacji lobbingowych także z innymi organami i instytucjami wspólnotowymi
- art. 245 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, Komisja Europejska jest uprawniona i zobowiązana do kontaktowania się nie tylko z rządami i im podległymi urzędami, lecz także z grupami interesów
- art. 229 ust. 2 Komisja zobowiązana jest do utrzymywania kontaktów z organizacjami międzynarodowymi, w tym międzynarodowymi grupami interesów

Jaka regulacja lobbingu w UE?

- **Komisja Europejska:**
Baza danych CONECCS;
Ogólne zasady i minimalne standardy na potrzeby konsultacji
- **Parlament Europejski:**
Regulamin PE, art.9
Przepisy wykonawcze do art.9 ust. 4 (Załącznik IX, art.1. identyfikator, art. 2 Asystenci, art. 3.Kodeks postępowania)
Rejestr
Samoregulacja środowiskowa
kodeksy etyczne – (np. SEAP, EPACA)
- **9 listopada 2005 r. Inicjatywa na rzecz przejrzystości (Siim Kallas)**
3 maja 2006 r. Komisja przyjęła **Zieloną księgę** w/w sprawie Konsultacje i reakcje
- **21 marca 2007 r. KE tworzy rejestr publiczny dla przedstawicieli różnych grup interesu** (rejestracja będzie dobrowolna, jednak zainteresowane osoby będą zobowiązane do dostarczenia określonych informacji)

Lobbing - definicja

„ Działania mające na celu wywarcie wpływu na procesy kształtowania polityki i podejmowania decyzji przez instytucje europejskie”

Prowadzone przez:

- Organizacje zawodowe
- Organizacje pozarządowe
- Stowarzyszenia branżowe

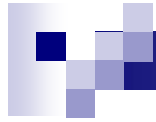

Lobbysta

„Lobbysta przypomina przewodnika wysokogórskiego. Nie należy spodziewać się po nim znajomości każdej ścieżki czy przejścia. Jego wkład nie polega na rozpoznaniu drogi. Jego prawdziwym atutem jest umiejętność poruszania się w trudnym środowisku w taki sposób, że unika on zgubnych posunięć, a wybiera te, które przybliżają go do celu.”

za: M. Clamen, *Lobbing i jego sekrety*, Felberg SJA, Warszawa 2005

Europejskie *lobbies*

- Europejskie organizacje zawodowe
- Europejskie stowarzyszenia ekologiczne
- Europejskie organizacje konsumenckie
- Ugrupowania regionalne
- Organizacje reprezentujące interesy społeczne
- Firmy lobbingowe i kancelarie prawnicze

Co daje członkostwo w eurofederacji ?

- **dostęp do instytucji europejskich** w kluczowych momentach etapach procesu legislacyjnego (prace w komitetach konsultacyjnych KE)
- **monitorowanie** procesu legislacyjnego w UE (bez ponoszenia kosztów własnego przedstawicielstwa)
- **kontakt i dialog** z przedstawicielami branży

Co wpływa na skuteczność eurofederacji?

Organizacja wewnętrzna:

- specjalizacja
- reprezentatywność
- zasoby organizacyjne w Brukseli

Kontakty zewnętrzne:

- dostęp do decydentów
- współpraca z innymi organizacjami lobbingsowymi

Zaufanie jako kapitał grupy lobbingowej

- Przekłada się na oferty współpracy
- Propozycje przygotowania raportów
- Może przerodzić się w instytucjonalne powiązania (lobby jako partner)

Zawodowi lobbyści w Polsce, USA i w UE

- Polska – od 2003, *Stowarzyszenie Profesjonalnych Lobbyistów w Polsce* (www.splp.pl) - 6 firm CEC Government Relations, Unilob, EPPA, EPC, Profile Public Affairs, Impress Art PR&Lobying
- USA –ok. **34000 lobbyistów** (w 2007 r), od 1979, *American League of Lobbyists* (www.alldc.org)
- Forum UE – w Brukseli ok. 500 firm lobbingowych, od 1997 *SEAP* (www.seap.be), *EPACA* lobbyistów ok. 18 tysięcy

Strategie lobbingowe wobec instytucji WE

■ Parlament Europejski

Ważna rola dla stowarzyszeń krajowych i europejskich

■ Komisja Europejska

Działania podejmowane przez indywidualne firmy (przedstawicielstwa), jak i eurofederacje

■ Rada UE

Współpraca z krajowymi stowarzyszeniami oraz bezpośrednie kontakty z urzędnikami w polskich ministerstwach

Strategie lobbingsowe

- **Małe i średnie przedsiębiorstwa działają przez:**
 - **Krajowe stowarzyszenia gospodarcze**, a przez to w eurofederacjach (monitorowanie procesu legislacyjnego, prezentowanie stanowiska krajowego; kontakty z adm. rządową)
 - **Własne biuro informacyjne** w Brukseli, Strasburgu
- **Wielkie korporacje działają przez:**
 - **Krajowe stowarzyszenia, jak i eurofederacje** (często status bezpośrednich członków)
 - **Własne biura**
 - **przedstawicielskie**
 - **lobbingowe** (negocjacje, konsultacje)

Co decyduje o wyborze strategii lobbingowej?

- Czynniki **instytucjonalne**

- Czynniki **rynkowe**

(stopień koncentracji branży, stopień zagrożenia związanego z projektem regulacji)

- Czynniki **organizacyjne**

(obecność przedstawicieli branży na poziomie europejskim)

Czynniki instytucjonalne

- **Typ aktu prawnego - czy projekt jest:**
 - Przepisem wykonawczym uchwalanym przez Komisję
 - Rozporządzeniem, które będzie obowiązywać bezpośrednio we wszystkich krajach UE
 - Dyrektywą, która wymaga przeniesienia do systemu prawnego w kraju
 - Aktem prawnym uchwalanym przez Radę UE i Parlament
- **Podstawa prawna (art. Traktatu) determinuje kompetencje instytucji**
- **Etap prac legislacyjnych: Instytucje UE**

4 kroki lobbingu

- **Znajdowanie danych**
- **Analiza i opracowanie danych**
- **Wpływanie na proces decyzyjny**
- **„Follow- up” – „pójście za ciosem”**

Metody i techniki działań lobbingsowych

■ Bezpośrednie:

- Spotkania z decydentami
- Nieformalne wymiany informacji – imprezy, lunche, kolacje
- Zawiazywanie koalicji

■ Pośrednie:

- Kontakt z massmediami
- Organizowanie manifestacji
- Petycja
- List otwarty
- Mailingi
- Udział w konferencji

Lobbing jako gra 3xP

- **PROCEDUREY (procedury)**
- **POSITIONS (stanowiska)**
- **PEOPLE (ludzie)**

Dekalog lobbysty w Brukseli*

1. Przygotuj jasną strategię.
2. Nawiąż i utrzymuj długofalowe kontakty z decydentami.
3. Docieraj do tego, kto przygotowuje szkic projektu.
4. Przygotowuj się dobrze do spotkań.
5. Prezentuj problemy w sposób jasny i krótki.
6. Rozważ „za” i „przeciw” każdego argumentu.
7. Utrzymuj dobrą komunikację.
8. Poznaj dobrze system podejmowania decyzji i podejmuj działania na jak najwcześniejszym jego etapie.
9. Bądź czujny – monitoruj!
10. Bądź świadom różnic systemów w kraju i Brukseli.

* (wg. J. Greenwood)* *Representing interests in the EU*, Mcmillan Press LTD, 1997, s. 8

Wybrane adresy www

- **Inicjatywa na rzecz przejrzystości**
http://ec.europa.eu/commission_barroso/kallas/transparency_pl.htm
- Regulamin Parlamentu Europejskiego, ZAŁĄCZNIK IX : Przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 4 - Lobbying w Parlamencie Europejskim
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20070903+ANN-09+DOC+XML+V0//PL>
- www.bmbrussels.be (Burson Marsteller, BKSH Government Relations Worldwide, wyniki raportów o lobbingu w instytucjach UE)

Wybrana bibliografia

- „Jak kształtować regulacje UE. Strategie uczestnictwa w lobbingu na poziomie krajowym i europejskim”, Rzeczpospolita i Ernst&Young, Warszawa 2003
- U.Kurczewska, M. Mołęda-Zdziech, „Lobbing w Unii Europejskiej”, ISP, Warszawa, 2002
- R. Van Schendelen, „Machiavelli in Brussels: The Arts of Lobbying the EU”, Amsterdam University Press, 2002 (polskie wydanie Machiavelli w Brukseli 2006)
- J. Greenwood, „Interests Representation in the EU”, Palgrave, 2003
- J. Greenwood, „Inside EU Business Associations”, Palgrave, 2002
- R. Trzaskowski, „Podział kompetencji w UE – zarys problemu”, Centrum Stosunków Międzynarodowych, 2002
- K. Michałowska-Gorywoda, „Proces decyzyjny w UE”, Scholar, 2003
- P. Bouwen, A Comparative Study of Business Lobbying in the European Parliament, the European Commission and the Council of Ministers, Max Planck Institut fur Gesellschaftsforschung, Discussion Paper, 7/2002
- M. Clamen, Sekrety lobbingu, Felberg, Warszawa 2005